

3. 10. 2024

KUAN-WEI CHEN

klavir / piano

(Tajvan, Kitajska / Taiwan, China)

KLAVIRSKI TRIO AD ASTRA / PIANO TRIO AD ASTRA

32. Mednarodni glasbeni cikel Mladi
virtuoz / 32nd International Music Cycle
Young Virtuosi

Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

29. 9. 2024–3. 4. 2025

Program finančno omogoča / The programme is supported by:

Mestna občina
Ljubljana

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Četrtek, 3. oktober 2024, ob 19.00
Thursday, 3 October 2024, at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

2. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuoz
2nd Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

KUAN-WEI CHEN

klavir / *piano*

(Tajvan, Kitajska / *Taiwan, China*)

KLAVIRSKI TRIO AD ASTRA / PIANO TRIO AD ASTRA

Marija Terezija Kolman, violina / *violin*

Nuša Planinc, violončelo / *violoncello*

Neža Tovšak, klavir / *piano*

Program / Programme:

Joseph Haydn: Sonata v h-molu, Hob. XVI:32 / *in B minor, Hob. XVI:32*

- I. Allegro moderato
- II. Menuet
- III. Presto

Friderik Chopin: Balada v As-duru št. 3, op. 47 / *Ballade in A-flat major No. 3, Op. 47*

Aleksander N. Skrjabin: Sonata št. 5, op. 53 / *No. 5, Op. 53*

Federico Mompou: Jeunes filles au jardin in / *and El Lago*

Maurice Ravel: Nočne prikazni / *Gaspard de la nuit*

- I. Ondine
- II. Le gibet
- III. Scarbo

***

Anton S. Arenski: Trio za violino, violončelo in klavir v d-molu št. 1, op. 32 / *Piano Trio in D minor No. 1, Op. 32*

- I. Allegro moderato
- II. Scherzo: Allegro molto
- III. Elegia: Adagio
- IV. Finale: Allegro non troppo

Dmitrij D. Šostakovič: Trio za violino, violončelo in klavir št. 1 v c-molu, op. 8 / *Piano Trio No. 1 in C minor, Op. 8*

Klasicistični mojster **Joseph Haydn (1732–1809)** je ustvaril več kot 50 klavirskih sonat, **Sonata v h-molu** je napisal okrog leta 1775. Uvodni *Allegro moderato* prinese stavek v sonatni obliki, kakršno je sam Haydn učvrstil, s kontrastnima temama v izrazu in tonovskem načinu. Drugi stavek je graciozni *Menuet* s triom. Finale hitrih prstov z naslovom *Presto* se vseskozi poigrava s poudarjenim motivom repetiranih tonov in sonato sklene z odločno izjavo.

V Haydnovem času je klavir, glasbilo s tipkami z novim načinom proizvodnje zvoka, vse bolj izpodrival čembalo; v 19. stoletju pa je klavir doživel več izboljšav, k čemur so pripomogli tudi pianistično-skladateljski veljaki, ki so širili izrazne možnosti glasbila, kakršen je bil **Friderik Chopin (1810–1849)**. Je avtor izjemnega klavirskega opusa, v katerem so tudi štiri balade. Emocionalna **Balada št. 3 v As-duru** iz leta 1841 je navdihnjena s poezijo o vodni nimfi Ondini slovitega poljskega romantičnega literata Adama Mickiewicza, Chopinovega sonarodnjaka, in v melodični invenciji z ekspresivnimi modulacijami prepleta ljubko liričnost in strastno dramatiko.

Med skladatelji, ki jim je bil Chopin velik zgled, je bil tudi Rus **Aleksander N. Skrjabin (1872–1915)**, ki je razvil svojstven glasbeni jezik na meji tonalnosti. Težek preizkusni kamen za pianiste je njegova **Sonata št. 5**. Začenjajo jo siloviti trilčki in hitri vzponi v accelerandu, čemur sledi preobrat v umirjenost in zamaknjenost. Tudi v nadaljevanju je ta enostavčna, harmonsko kompleksna sonata polna burnih emocij z nenadnimi premenami v izrazu, tempu, tudi taktovskih načinih, teksturi, artikulaciji ... v najširšem razponu raznovrstnih duhovnih stanj med ognjevito frenetičnim plesom (življenje/misli ...) in ekstatično transcendenco, vse do presenetljivo izmuzljivega konca. Delo je skladatelj označil kot »poem za klavir«, ustvaril pa ga je kmalu po svoji simfonični pesnitvi *Poem ekstaze*, iz katere je k *Sonati* dodal tudi epitaf – verze, ki drzno kličejo k življenju skrivnostne sile.

Pomiritev po razburkani glasbeno-psihološki fantastični pustolovščini pomeni glasba **Federica Mompouja (1893–1987)** na nocojšnjem sporedu. Španski glasbenik, ki je več let živel v Parizu, se zaradi svojega introvertiranega karakterja ni javno predstavljal kot pianist, svojo glasbeno dejavnost pa je usmeril zlasti v skladateljevanje. Z impresionistično zvočnostjo, ki ponese v zračne dimenzije raznovrstnih barv, se izrišeta njegovi skladbi **Jeunes filles au jardin** (v prostem prevodu *Mlada dekleta na vrtu*) iz zgodnjega dela *Scènes d'enfants (Otroški prizori)* ter **El lago** (*Jezero*) iz cikla *Paisajes (Pokrajine)*.

Tehten klavirski spored zaokrožajo **Nočne prikazni Mauricea Ravela (1875–1937)**, eno najtežjih del klavirske literature. Skladatelj ga je napisal pod vtisom istoimenske prozne pesnitve Aloyisusa Bertranda kot glasbeno upodobitev izbranih treh fantazijskih pesmi. Obilici tehnično pretencioznih pianističnih prvin, kot so figure hitrih akordičnih repetacij, prostrani arpeggiji in skoki, sinkopi-

rani ritmi, prehajanja melodije v legatu med rokama v kompleksni teksturi idr., se pridružujejo interpretativni izzivi za prikaz skrivnostnega nočnega vzdušja, v njem pa hrepenenje vodne deklice, ki ljubi smrtnika in je neuslišana v ljubezni (*Ondine*); shrljivo truplo obešenca na vešalih (*Le gibef*); izmuzljivega smejočega se škrate, ki ga ni mogoče ujeti (*Scarbo*).

Ruski skladatelj **Anton S. Arenski (1861–1906)** je v svojem kratkem življenju deloval še kot pianist, dirigent, profesor na moskovskem konservatoriju in vodja carske kapele v Sankt Peterburgu. Zlasti pod vplivom Rimskega-Korsakova in Čajkovskega je ustvaril raznovrsten opus, v katerem sta tudi dva klavirska tria. **Trio za violino, violončelo in klavir v d-molu** je napisal kot poklon nedavno preminulemu Karlu Davidovu, odličnemu violončelistu in direktorju sanktpeterburškega glasbenega konservatorija v času, ko je tam študiral Arenski. *Allegro moderato* zaznamujeta buhteča melodika tem sonatnega stavka in energični tok, vse do sklepnega *Adagia*, v katerem pa uvodni stavek ponikne v počasnem pianissimu. Sledi radoživi *Scherzo* z oznako *Allegro molto* z vmesnim spevnim triom *Meno mosso*. Tudi konec drugega stavka je umirjen in tih, kot priprava na začetno žalobno vzdušje počasnega tretjega stavka *Elegia: Adagio*, v katerem se godali igra *con sordino*. Po očarljivo nežni izpovedi, gotovo namenjeni spominu na violončelista Davidova, pa Arenski sklene svoj prvi *Trio* z ognjevitim finalom z oznako *Allegro non troppo*.

Trio za violino, violončelo in klavir v c-molu je zgodnje delo slovitega ruskega glasbenega mojstra **Dmitrija D. Šostakoviča (1906–1975)**. Napisal ga je leta 1923 po okrevanju po bolezni, med katerim se je zaljubil in skladbo sprva poimenoval *Poème* ter jo tudi posvetil svoji ljubi Tatjani Glivenko. Tedaj je bil študent sanktpeterburškega glasbenega konservatorija, a se je nezadovoljen želel vpisati na moskovskega. Avdicijo je prav zaradi pohvale temu *Triu*, ki ga je izvajal, uspešno opravil, vendar se zaradi šibkega zdravja in finančne situacije družine ni prepisal. *Trio* je bil natisnjen šele po Šostakovičevi smrti, zadnjo dvajseterico manjkajočih klavirskih taktov pa je dopolnil skladateljev učenec Boris Tiščenko. Je enostavno delo, zasnovano v sonatni obliki z dvema osrednjima kontrastnima temama, iz katerih skladatelj domiselno črpa gradivo za celotni *Trio*. Čeprav je delo napisal komaj pri 17 letih, je v njem že prepoznati zanj značilne elemente, ki označujejo zrelega Šostakoviča, kot so nenadni kontrasti, kromatični postopi in disonantne harmonije, nemirni ritmični vzorci, pridih grotesknosti.

Helena Filipčič Gardina

Kuan-Wei Chen je osvojil 1. mesto na 4. Mednarodnem klavirskem tekmovanju Radovljica 2023 in 3. mesto na 4. Mednarodnem klavirskem tekmovanju v Hauts-de-France »Les Etoiles du Piano«

v Roubaixu, kjer je prejel tudi nagrado za najboljšo interpretacijo naročenega dela ter nagrado La Flandre Assurances. Februarja 2024 je prejel štipendijo Glasbene fundacije Yamaha v Avstriji. Igrati je začel pri petih letih, pri 16. pa je bil sprejet na Visoko šolo za glasbo Hanns Eisler v Berlinu, kjer je študiral pri Konradu Marii Englu. Po diplomi je nadaljeval magistrski študij na Univerzi za glasbo in upodabljaljočo umetnost na Dunaju pri Ani Malikovi. Osvojil je 1. nagrado na 6. Mednarodnem klavirskem tekmovanju v Troisdorfu v Nemčiji, 3. mesto na tekmovanju za duo flavta-klavir na Glasbenem festivalu Usedom ter izbor za Mednarodni projekt glasbenih talentov 2020/2021, ki ga je organiziral Tajvanški nacionalni simfonični orkester. Leta 2022 je prejel nagrado New Taipei Music Rising Star. Solistični prvenec je doživel leta 2009 s Simfoničnim orkestrom iz Tajpeja in sodeloval na mojstrskih tečajih pri Arieju Vardiju, Robertu Levinu, Berndu Goetzkeju, Alekseju Lubimovu in Claudiu Martinezu-Mehnerju.

Klavirski trio Ad Astra sestavljajo pianistka Neža Tovšak, violinistka Marija Terezija Kolman in violončelistka Nuša Planinc. Neža je po končani Glasbeni šoli Fran Korun Koželjski Velenje šolanje nadaljevala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Študira na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Rubenu Dalibaltajanu, kjer je diplomirala z odliko. Prejela je zlata in srebrna priznanja na tekmovanjih, nastopila v Slovenski filharmoniji in na recitalu *Solo e da camera*. Prihodnjo sezono bo izvedla *Prvi koncert za klavir in orkester* Sergeja Rahmaninova. Je prejemnica štipendije Rotary kluba Ljubljana. Marija Terezija je šolanje začela na Glasbeni šoli Laško-Radeče, nadaljevala na umetniški gimnaziji v Celju ter z odliko diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Vasiliju Meljnikovu. Na TEMSIG-u je prejela eno zlato priznanje in tri srebrna. Nagrajena je bila na Mednarodnem tekmovanju mladih glasbenikov Antonio Salieri in Mednarodnem glasbenem tekmovanju North. Nastopila je na Magistratu, prihodnje leto bo imela recital v ciklu *Solo e da camera*. Je substitutka v Slovenski filharmoniji in igra na violino goslarke Katharine Abbühl iz Cremona. Nuša Planinc je šolanje začela na Glasbeni šoli Krško, ga nadaljevala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana ter na Akademiji za glasbo, kjer je letos z odliko diplomirala pri Eldarju Saparajevu. Udeležila se je mednarodnih in državnih tekmovanj. Je lavreatka Mednarodnega tekmovanja Petar Konjović. Nastopila je v ciklu *Dobimo se na Magistratu* in je članica Mladinskega orkestra Gustava Mahlerja ter igra na violončelo goslarja Loeiza Honoréja iz Cremona. Trio v zadnjem letu deluje pod mentorstvom Vasilija Meljnjkova na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

The concert opens with the **Piano Sonata in B minor** by **Joseph Haydn (1732-1809)**, one of the masters of the Classical period. The Romantic composer **Frédéric Chopin (1810-1849)** found inspiration for his **Ballade No. 3 in A-flat major** in Adam Mickiewicz's poem about the water nymph Ondine. The **Piano Sonata No. 5** by **Alexander Scriabin (1872-1915)** is a stern test for pia-

nists. Full of sudden shifts in various musical parameters, it accompanies the listener through a broad range of spiritual states. The programme takes a calmer turn with the impressionistic sonorities of **Jeunes filles au jardin** and **El lago**, two pieces by **Federico Mompou (1893–1987)**. **Gaspard de la Nuit** by **Maurice Ravel (1875–1937)** is one of the most difficult works in the standard piano repertoire. Its three movements, each based on a poem from Aloysius Bertrand's collection of the same title, conjure up a mysterious nocturnal atmosphere as they evoke the romantic yearning of a water nymph (*Ondine*), the gruesome corpse of a hanged man on a gibbet (*Le gibet*) and an elusive laughing goblin (*Scarbo*). Russian composer **Anton Arensky (1861–1906)** dedicated his **Piano Trio No. 1 in D minor** to the memory of the recently deceased great Russian cellist Karl Davydov. The **Piano Trio No. 1 in C minor** is a very early work by **Dmitri Shostakovich (1906–1975)** that already bears the hallmarks of the renowned Russian composer's mature style.

Več o bogati zgodovini Križank si lahko preberete na
You can read more about the rich history of Križanke at:

Glavni sponzor /
General sponsor:

Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Sponzor / *Sponsor:*

skupina Javni holding Ljubljana

V sodelovanju z / *In collaboration with:*

V sodelovanju z Mednarodnim klavirskim tekmovanjem Radovljica
In collaboration with the International Piano Competition Radovljica

Festival Ljubljana si pridružuje pravico do sprememb v progamu.
The Ljubljana Festival reserves the right to alter the programme.

Izdal / *Published by:* **FESTIVAL LJUBLJANA**, oktober / *October* 2024

Zanj / *For the Publisher:* **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,

častni član Evropskega združenja festivalov / *General and Artistic Director, Honorary member of the European Festivals Association*

Glasbena producentka / *Music producer:* **JANJA VELKAVRH**

Tonski mojster / *Sound designer:* **GREGA SAMAR**

Besedila / *Texts:* **HELENA FILIPČIČ GARDINA**

Prevod / *Translation:* **AMIDAS, d.o.o.**

Oblikovanje / *Design:* **ART DESIGN, d. o. o.**

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

www.linkedin.com/company/festival-ljubljana

www.tiktok.com/@ljubljanafestival